

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Využití dotací ve společnosti
na výrobu dekorativní kosmetiky

Vypracovala: Lucie Vacíková

Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Lucie VACÍKOVÁ
Osobní číslo: E21501
Studijní program: B0413A050023 Ekonomika a management
Téma práce: Využití dotací ve společnosti na výrobu dekorativní kosmetiky
Zadávající katedra: Katedra účetnictví a financí

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Analýza využití dotací ve společnosti s ručením omezeným, která se zaměřuje na tradiční výrobu dekorativní kosmetiky, vyhodnocení dotační politiky společnosti a návrhy na novou dotační strategii společnosti.

Rámcová osnova:

1. Charakteristika dotace.
2. Význam dotací.
3. Možnosti čerpání dotací.
4. Účtování o dotacích.
5. Zdanění dotací.
6. Analýza využití dotací ve vybrané společnosti.
7. Vyhodnocení dopadu využití dotací na ekonomickou situaci společnosti (na výsledek hospodaření).
8. Vyhodnocení dotační politiky společnosti a návrhy na nové možnosti získání dotací.

Rozsah pracovní zprávy: 40 – 50 stran

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

1. KALOUDA, F. (2017). *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Aleš Čeněk.
2. LACINA, L., STREJČEK, P., BLÍŽKOVSKÝ, P. (2016). *Učebnice evropské integrace*. Brno: Barrister & Principal.
3. PAVLÍK, M. (2016). *Podpora lokální ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer.
4. RYNEŠ, P. (2023). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka 2023*. Olomouc: ANAG.
5. STEJSKALOVÁ, I. (2021). *Finanční účetnictví pro manažery*. Praha: Wolters Kluwer.
6. STRNADOVÁ, Z. (2019). *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada.
7. VÁLKOVÁ, I. (2020). *Poskytování peněžních prostředků z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů v České republice*. Praha: Leges.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Hlaváčková
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2023
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2024

doc. RNDr. Zuzana Dvořáková Lišková, Ph.D.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (23)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2023

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Husinci dne 27. března 2024

Na tomto místě bych chtěla poděkovat své vedoucí práce Ing. Haně Hlaváčkové za odborné vedení mé bakalářské práce, za její čas, připomínky a konzultace. Dále bych zde chtěla poděkovat panu Ing. Janu Mihalo za doplnění informací k mé bakalářské práci.

Obsah

1	Úvod do tématu	3
1.1	Cíle.....	3
2	Teoretický rámec.....	4
2.1	Definice a význam dotací	4
2.2	Způsob podpory rozvoje podniků v české republice	5
2.3	Druhy dotací	5
2.3.1	Poskytování dotací ze státního rozpočtu	7
2.3.2	Dotace poskytované z prostředků EU	7
2.3.3	Postup při podání žádosti o dotaci.....	9
2.4	Vliv dotací na rozvoj a udržitelnost.....	11
2.5	Vliv ekonomického rozvoje na udržitelnost životního prostředí.....	13
2.6	Zelená ekonomika.....	14
2.6.1	Energie.....	15
2.6.2	Solární fotovoltaické panely.....	16
2.7	Udržitelné podnikání v praxi	17
2.8	Schwan Cosmetics ČR.....	19
3	Metodika	22
3.1	Plánování investic ve společnosti Schwan Cosmetics.....	22
4	Praktická část	24
4.1	Možnost 1: vlastní energie pomocí fotovoltaické elektrárny.....	24
4.2	Možnost 2: smlouva s dodavatelem energie	26
4.3	Efektivnost investice.....	28
4.3.1	Návratnost investice	28
4.3.2	Čistá současná hodnota (NPV).....	28

4.3.3	Ekonomická přidaná hodnota (EVA)	30
4.3.4	Index ziskovosti (PI).....	32
4.3.5	Vnitřní výnosové procento (IRR).....	33
4.3.6	Výnosnost projektu.....	33
4.4	PESTLE analýza	34
5	Závěr a doporučení.....	39
6	Summary and keywords	42
7	Seznam použitých zdrojů	43
8	Seznam tabulek	47

1 Úvod do tématu

Získávání finančních prostředků prostřednictvím dotací představuje ve výrobním odvětví důležitý faktor pro udržení a rozvoj konkurenceschopnosti. V mé práci budou systematicky zkoumány klíčové determinanty a specifika spojená s procesem identifikace, přípravy a realizace projektů pro získávání dotací ve výrobním sektoru kosmetického průmyslu.

Prvním krokem je precizní identifikace oblastí, jež vyžadují finanční injekce formou dotací. V této oblasti zohledňují investice do technologické modernizace, implementaci ekologicky šetrných výrobních postupů či inovativní výzkum a vývoj.

Dalším prvkem je analýza dostupných finančních nástrojů. Tato analýza zohledňuje kvantitativní a kvalitativní parametry, jako jsou podmínky poskytnutí dotací, specifika grantových programů a historické úspěchy získávání dotací.

Faktorem úspěchu získání dotace je správná definice strategie. Definice strategie zahrnuje stanovení konkrétních cílů, komplexní monitorování termínů a podmínek grantových programů a systematické budování projektů, zohledňujících nejen technické, ale též ekonomické a společenské aspekty.

Důraz je kladen rovněž na ekologické a udržitelné aspekty spojené s procesem získávání dotací. Tato fáze zahrnuje efektivní využití zdrojů a minimalizaci environmentálních dopadů.

Závěrečným hlediskem je identifikace potenciálních výzev a rizik, která mohou ovlivnit úspěšnost procesu získávání dotací. Sem spadají legislativní změny a nedostatečná informovanost subjektů o dostupných finančních možnostech.

1.1 Cíle

Zlepšení současného postupu společnosti pro získávání dotací a identifikace nových zdrojů financování:

Cílem tohoto úkolu je zhodnocení a revize stávajících postupů společnosti při získávání dotací. Zahrnuje identifikaci potřeb a přípravu žádosti. Cíl je také zaměřen na hledání alternativních zdrojů financování. Identifikace nových zdrojů slouží k

diverzifikaci finančního portfolia společnosti a snižuje závislost na jediném zdroji financování.

Optimalizace strategie pro udržitelný rozvoj:

Optimalizace strategie je zaměřena na optimalizaci společnosti při získávání dotací. Obsahuje posouzení dosavadních úspěchů a neúspěchů v procesu získávání dotací a identifikaci klíčových prvků, které vedly k úspěchu.

Zhodnocení projektu solárních panelů:

Tento cíl bakalářské práce je zaměřen na aktuální téma ve společnosti Schwan Cosmetics, které se týká investice do vlastní fotovoltaické elektrárny. Vlastní fotovoltaická elektrárna představuje inovativní přístup k udržitelnosti organizaci, avšak je nutné zhodnotit finanční stránku projektu a zjistit výhodnost investice.

2 Teoretický rámec

2.1 Definice a význam dotací

Dotací se dle ustanovení § 3 písm. a) rozpočtových pravidel rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na konkrétní účel.

Návratnou finanční výpomocí se dle ustanovení § 3 písm. b) rozpočtových pravidel rozumí poskytnuté prostředky státního rozpočtu bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám, pokud nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu. (Strnadová, 2019)

Dotací se rovněž rozumí i bezúplatné plnění poskytnuté na konkrétní účel z Evropských společenství ze zahraničí nebo bezúplatná plnění z veřejného rozpočtu cizího státu a dotace poskytované na základě zvláštních právních předpisů.

Osvobozeny od částí poplatků mohou být také granty, pokud to právní předpisy umožňují. Grant může být částečným osvobozením od poplatků, pokud to právní předpisy umožňují a příslušný orgán rozhodl, že část osvobozených poplatků je grantem.

Dotace jsou skvělým komplementem také v podpoře lokální ekonomiky prostřednictvím poskytování finančních prostředků na rozvoj a stimulaci místních podniků. Forma veřejné podpory umožňuje podnikům získat potřebné zdroje k rozšíření

svých aktivit a investicím do modernizace. Dotace podporují inovace, které vedou ke zlepšení konkurenceschopnosti místních firem na trhu.

2.2 Způsob podpory rozvoje podniků v české republice

Podpora podniků v České republice je podle Malachiho (2004) velmi široká a v kompetenci především Ministerstva průmyslu a obchodu. Programy na podporu podnikání fungují již od roku 1992 a jejich významnost je kladena na odborné dovednosti v řízení přípravy a implementace programů, jejichž vyhodnocování a zlepšování je důležitou součástí budoucích projektů. Jedním z nejvýznamnějších zdrojů podpory jsou půjčky a granty ze strukturálních fondů Evropské unie. Postoj státu k podpoře podnikání je pozitivní, podpora podnikání se považuje za nezbytnou součást podnikatelského prostředí. (Malach, 2004)

Způsoby podpory rozvoje podniků se podle krajského celku se člení na federální, zemské, krajské a obecní celky. U regionálních a krajských grantů se kraje dělí podle krajských statistických jednotek.

Dle formy poskytování se způsoby podpory dělí na přímé a nepřímé. Příkladem přímých dotací mohou být např. zvýhodněné podnikatelské úvěry. Podnikatelské subjekty musí splňovat podmínky stanovené typem podpory, který jim odpovídá. Z nepřímých forem podpory se jedná zejména o zjednodušení administrativních záležitostí, zmírnění dopadů legislativních změn, poradenské a informační služby nebo podpora vzdělávání. (Mulačová, Mulač, Bednářová, Kučera, Simotová, Slabá, 2013)

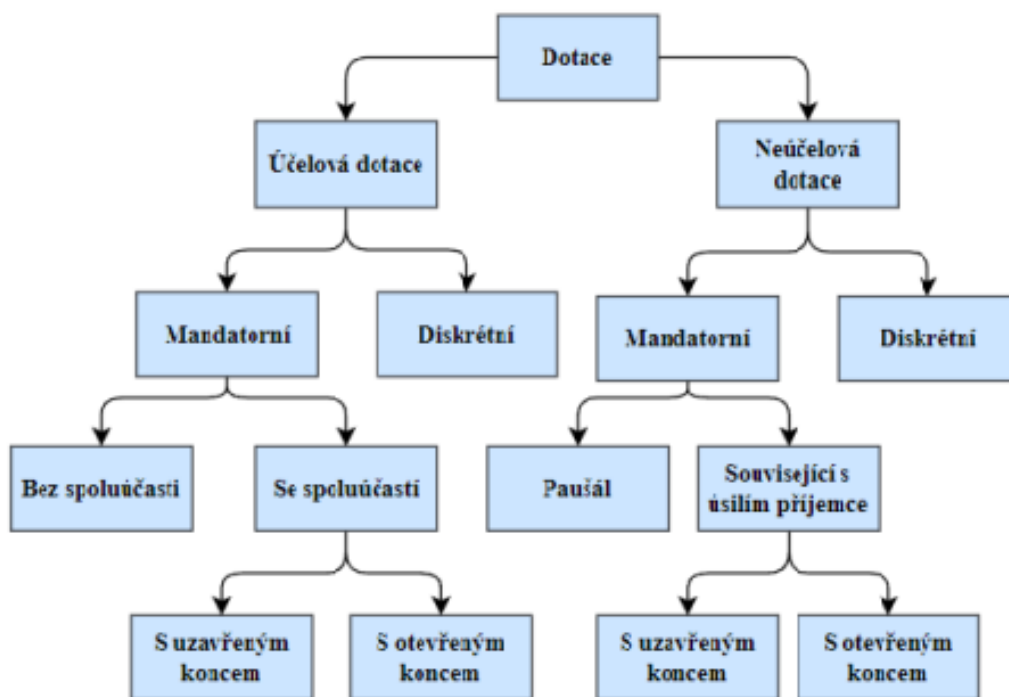
2.3 Druhy dotací

Zákon č. 250/2000 Sb. rozlišuje tři typy dotací podle toho, kdo určuje účel dotace. Prvním typem je "individuální" dotace. V tomto typu dotaci si žadatel určuje své cíle v době podání žádosti o grant a nejsou součástí již vyhlášeného grantového programu. Jsou vytvořeny pro konkrétní projekty.

Dalším typem podpory je grant na základě zvláštního zákona. Zde je účel vymezen konkrétním zákonným ustanovením. Jedná se především o dotace upravené zákonem č. 561/2004 o dotacích předškolním zařízením, soukromým školám a školským zařízením, zákonem o vzdělávání a zákonem o Sbírci zákonů č. 306/1999.

Posledním rozlišením je „programová“ dotace, která je využívána na účel určenými poskytovatelem v programu. V programu musí být uveden např. účel poskytnutí podpory,

důvody podpory nebo termín pro podání žádosti. Patří sem např. platby z krajských rozpočtů (250/2000 Sb., 2000).

Obrázek 1: Schéma rozložení dotací
Zdroj: (Křivková, Černovská, 2023)

Na obrázku výše je zobrazeno schéma rozložení dotací podle (Jelínka, 2008).

Účelové dotace lze definovat jako podpurný nástroj. Poskytuje se za konkrétním účelem a žadatel je odpovědný za jejich správné použití. Opakem jsou neúčelové dotace, zde žadatel získává finance na základě stanovených kritérií a rozhoduje o jejich účelu. Mandatorní dotace se týkají vymahatelných povinností příjemce. Jsou to zákonem dané legislativy a normy upravující podmínky a výši příspěvku. Nenárokové jsou naopak diskretní podpory, jejichž podmínkou bývá časový limitní horizont poskytování. Jejich příkladem mohou být dočasné projekty či programy. Účelové mandatorní výdaje se dělí na financování bez spoluúčasti a se spoluúčastí. Velikost spoluúčasti je stanovována dle faktických nákladů na jednotku veřejného statku, stanovující náklady na jednotku veřejného statku či příjmy z odvodů či poplatků získaných územní samosprávou k uspokojení nákladů veřejného statku. Neúčelové dotace mohou být poskytovány v paušálech nebo souvisejí s úsilím příjemce. (Jílek, 2008) a (Provazníková, 2007).

2.3.1 Poskytování dotací ze státního rozpočtu

Dne 1.1. 2018 nabyl účinnosti zákon č. 367/2017 Sb., kterým se mění zákon č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 367/2017 Sb. kterým byl výrazným způsobem upraven proces poskytování dotací ze státního rozpočtu. Z pohledu poskytovatele se tento proces stal administrativně náročnější z pohledu žadatele zase transparentnějším.

2.3.2 Dotace poskytované z prostředků EU

Fondy Evropské unie jsou hlavními zdroji pro realizaci politiky evropské ekonomiky a sociální soudržnosti (HSS). Tato ekonomika přerozděluje peníze, aby snížila ekonomické a sociální nerovnosti mezi členskými státy. Fondy se dělí na strukturální, investiční fondy a ostatní fondy. Mezi investiční, strukturální a jiné fondy patří (DotaceEu.cz, 2022):

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF) – zaměřený na podporu v oblasti modernizace a hospodaření
- Evropský sociální fond (ESF) – dotace v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů
- Fond soudržnosti (FS) – podpora rozvojových států
- Evropský námořní a rybářský fond (EMFF) – je zaměřený na zvýšení konkurenceschopnosti a ochrany životního prostředí
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) – zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života na venkově a zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví, diverzifikace hospodářství
- Fond solidarity – finanční pomoc při rozsáhlých přírodních katastrofách
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci – pomoc propuštěných pracovníků v důsledku globalizace

Prostředky jsou ze strukturálních a investičních fondů vybírány ve víceletých cyklech. Programové období obvykle trvá 7 let. Operační plány jsou strategickým základním dokumentem finanční a technické podpory sloužící k dosažení cílů v jednotlivých krajích. (Vláda ČR, 2022)

Nejnovější strategie rozvoje hospodaření v ČR byla schválena na roky 2021-2027. Jejím cílem je vhodná regulace politiky podpory podniků a vytváření podmínek pro to, aby se tyto společnosti stávaly stále více konkurenceschopnějšími na celosvětových trzích. Tyto předpoklady by měly posílit jejich pozici v mezinárodním prostředí.

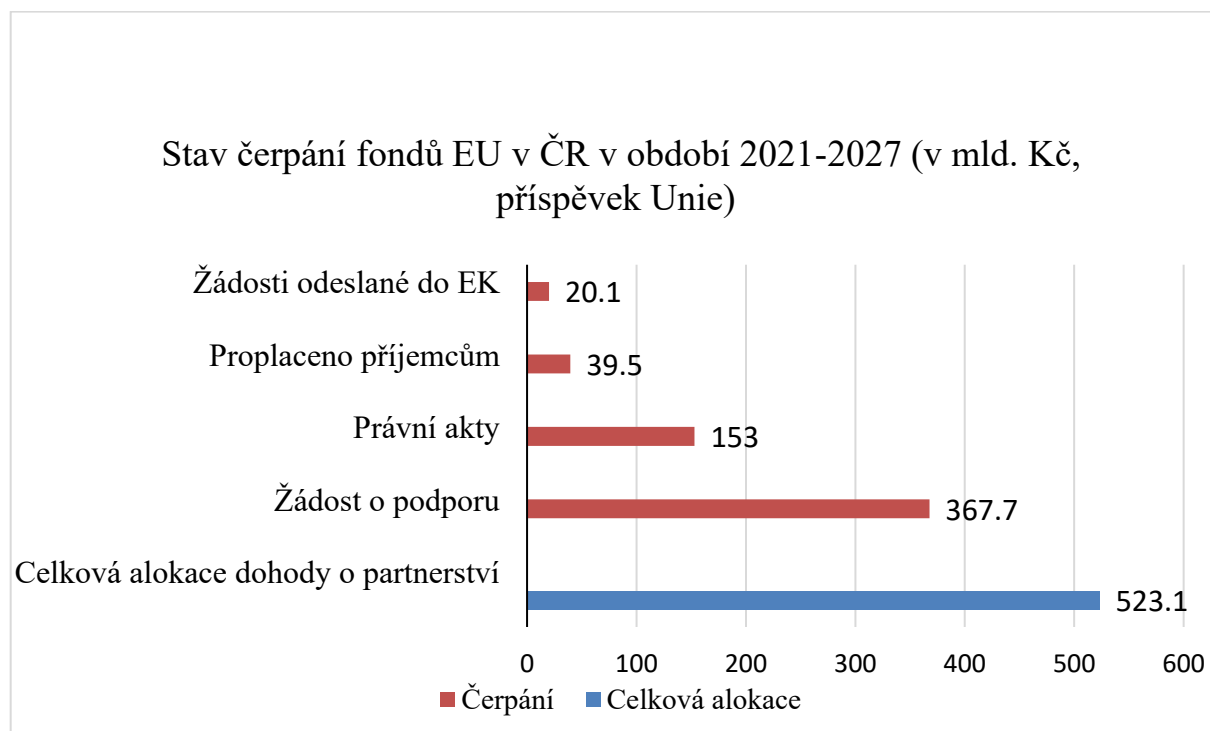
V dokumentu o prioritách politiky soudržnosti je uvedeno pět cílů hlavní investiční politiky Evropské Unie.

- 1) Inteligentnější Evropa – tento cíl je zaměřen na výzkum, vývoj, podporu inovačních schopností českých podniků a odstraňování překážek k růstu podniků. Cíl je také zaměřen na usnadnění přechodu na digitalizaci, možnosti plného využití digitální ekonomiky a společnosti
- 2) Zelenější, bezuhlíková Evropa – cíl se zabývá nízkouhlíkovou ekonomikou, naplňováním environmentálních evropských i světových cílů, úsporou energií a podporu obnovitelných zdrojů
- 3) Propojenější Evropa – klade důraz na volnější přístup na trhy, financování, poskytování informací, rozvoj služeb exportérům, rozvoj obchodních příležitostí a zvýšení podílu českých podniků na zahraničních trzích
- 4) Sociálnější Evropa – cílí na efektivní využívání pracovní síly, dovednosti a vzdělání, rozvoj dovedností studentů ve shodě s požadavky trhu práce, podpora spolupráce škol a podniků, rovný přístup ke zdravotní péči, podpora sociálního začleňování
- 5) Evropa bližší občanům – tento cíl je zaměřený na udržitelný rozkvět měst a podporu míst usilujících o strategii rozvoje

Stanovené cíle byly během předchozích let různé. Zatímco v prvním programovém období (2004-2006) bylo České republice přiděleno 2,43 miliardy eur, ve druhém období (2007-2013) to bylo již 26,5 miliardy eur. Ve třetím programovém období (2014-2020) bylo v České republice přerozděleno 23,96 miliard eur (MMR, 2015).

V programovém období 2021-2027 má Česká republika v jedné 22 miliard eur, které může žadatel získat v rámci osmi opatření. Následující graf zobrazuje stav čerpání fondů EU v České republice v období 2021 – 2027 v miliardách korun. Celková alokace zahrnuje i částku flexibility, což je část ročního závazku roku 2026 a 2027, která bude přidělena v závislosti na vyhodnocení v polovině období. Hodnota celkové alokace

Dohody o partnerství je závislá na vývoji směnného kurzu. Žádosti odeslané do EK ukazují množství finančních prostředků, na které byly podány žádosti o financování projektů nebo programů do Evropské komise. Žádost o podporu uvádí množství finančních prostředků, na které byly podány žádosti. Částka 367,7 mld. naznačuje významnou poptávku po finančních prostředcích ze strany žadatelů. S čerpáním fondů Evropské Unie souvisí rovněž právní akty, v podobě legislativních opatření či administrativních činností. Pro tento účel bylo již alokováno 153 mld. korun. Proplaceno příjemcům dotací bylo již 39,5 mld. korun.

Graf 1: Stav čerpání fondů EU v ČR v období 2021 – 2027

Zdroj: vlastní zpracování, data převzata z (DotaceEU.cz, únor 2024)

2.3.3 Postup při podání žádosti o dotaci

Postup při získávání podpory z Evropských investičních a strukturálních fondů obsahuje ustálené kroky. Těmito kroky jsou podle (DotaceEU.cz, 2024):

- 1) Vytvoření podrobného projektového záměru
- 2) Nalezení příslušného programu a konkrétní oblasti podpory
- 3) Předložení žádosti o podporu
- 4) Zhodnocení žádosti o podporu
- 5) Realizace projektu

- 6) Žádost o platbu
- 7) Vyhodnocení a fakturace
- 8) Kontrola na místě
- 9) Zveřejnění projektu
- 10) Udržitelnost záměru

První část postupu při podání žádosti o dotaci je **vypracování podrobného projektového plánu**. V tomto kroku je nutné zjistit, na jaký účel budou finanční prostředky použity. Následně pak zhotovit podrobný projektový záměr.

Po této fázi následuje **vyhledávání konkrétního programu** a jeho příslušné oblasti podpory. Zde se doporučuje vyhledávat vhodný program na základě účelu projektového cíle, který umožňuje podporu záměru.

Poté následuje **předložení žádosti**. Jedná se o zásadní dokument, který rozhoduje o kladném vyřízení žádosti o dotaci. Žádost se všemi povinnými doklady a přílohami je zaslána správním orgánu ve stanovené lhůtě.

Zhodnocení žádosti o podporu probíhá skrze příslušný řídicí orgán. Hodnocení se provádí podle kritérií definovaných v programové žádosti a o rozhodnutí je žadatel informován. Pokud je žádost zamítnuta je možnost podat odvolání, pokud je ale žádosti vyhověno nastává realizace projektu.

V **ujednání o realizaci projektu** jsou stanoveny podmínky realizace projektu, jako jsou pravidla o výběru dodavatelů, zveřejňovací povinnost či pravidla pro uchovávání a vedení dokladů. V případě jakýchkoliv změn oproti projektu, je nutná konzultace s řídicím orgánem.

Následující krok je již **požadavek na platbu**. Způsoby výplaty, jsou stanoveny řídicím orgánem a mohou mít různé podoby. Jedním ze způsobů je ex-post platba, což znamená proplacení již vydaných výloh. Druhý způsob je vyplácení ex-ante, poskytnutí peněz dopředu. Metody těchto plateb lze kombinovat.

Následně dojde k **vyhodnocení a fakturaci**, kde je zkoumáno, zda výdaje splňují podmínky uvedené v podepsané smlouvě. Řídicí orgán provede **kontrolu doložených dokumentů**, a pokud jsou v pořádku, přistoupí k plnění. V případě problému s poskytnutými doklady, řídicí orgán provede korekci a požadovanou částku o příslušnou hodnotu sníží. Součástí postupu žádosti je i přezkoumání na místě. Kontroly se týkají

například projektové dokumentace, finanční stránky nebo fyzického stavu projektu. Přezkoumání jsou realizované plánovaně či namátkově a výstupem z kontrol je vždy protokol. Příjemce po získání finanční podpory z fondů EU musí **zveřejnit projekt**. Pravidla publicity jsou zveřejněna v příručce pro žadatele.

Posledním krokem je **udržitelnost záměru**. Po proplacení veškerých smluvených výdajů následuje udržení projektu po dobu, která byla sjednána ve smlouvě. Pokud dojde k nedodržení podmínek mohou být příjemci uloženy sankce či být nárokováno vrácení části nebo celé výše dotace. (DotaceEU.cz, 2024)

2.4 Vliv dotací na rozvoj a udržitelnost

Vliv dotací na udržitelnost v kontextu dnešního vysoce nerovného rozvinutého světa znamená lepší život pro mnoho lidí s ohledem na zajištění základních potřeb, jako je dostatek potravin pro udržení dobrého zdraví, bezpečné a pohodlné místo k životu, bezpečné služby dostupné všem a rovné a důstojné zacházení. (Peet, Hartwick, 2009)

Ve 20. století je rozvoj základním pojmem v politické ekonomii a sociální politice, který obecně odpovídá procesům změn a projektům zaměřeným na transformaci ekonomiky. Rozvoj zahrnuje hospodářský, sociální a kulturní pokrok. Je obecně spojován s ekonomickým růstem. Stupeň rozvoje se měří pomocí specifických ukazatelů, které se zaměřují na výkonnost ekonomiky.

V České republice byl pojem udržitelný rozvoj poprvé zaveden počátkem 90. let 20. století v zákoně č. 17/1992 Sb. o životním prostředí: udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který nesnižuje přírodní rozmanitost a zachovává přirozené funkce ekosystémů při zachování schopnosti současných i budoucích generací uspokojovat základní životní potřeby.

Vlivem dotací se například velmi rychle rozvíjí čínská ekonomika, zároveň však přináší i stále závažnější ekologické problémy. Přestože v zemi bylo zavedeno mnoho zákonů omezujících znečištění ze strany podniků a podniky aktivně šetří energii a omezují znečištění, situace stále není optimistická. V roce 2016 překročilo roční průměrný standard kvality ovzduší 35 měst po celé zemi. Tyto regiony jsou již dlouhou dobu sužovány oparem, který vážně ohrožuje zdraví lidí a udržitelný sociální a ekonomický rozvoj. Proto při sledování ekonomických výhod a realizaci větší hodnoty je třeba přikládat důležitost environmentální výkonnosti, zejména u podniků s vážným znečištěním. Na tuto problematiku se zaměřuje studie od (Pei, W., & Pei, W., 2022), která

pomocí metody panelové regresní analýzy, založené na datech podniků z let 2010 až 2019, empiricky analyzuje účinky vládních dotací na ochranu životního prostředí a kvality vnitřní kontroly na environmentální výkonnost silně znečišťujících podniků a ověřuje nelineární kritický vliv vládních institucí. Kromě toho se také výzkum zabývá tím, jak environmentální dotace ovlivňují environmentální výkonnost silně znečišťujících podniků.

Výsledkem výzkumu je zjištění, že v procesu získávání environmentální dotace, která má vliv na chování podniků s vysokou mírou znečištění, hraje vnitřní kontrola klíčovou roli zprostředkovatele. Prostřednictvím empirické analýzy se dochází k závěru, že existují zjevné rozdíly mezi vládními dotacemi a vnitřní kontrolou, pokud se jedná o vlivy silně znečišťujících podniků. Dále vyplývá, že pobídkový účinek státních ekologických dotací na státní podniky s vážným znečištěním životního prostředí je lepší, než vliv environmentálního řízení u nestátních podniků.

Čili vládní dotace na ochranu životního prostředí hrají dobrou roli při podpoře environmentální výkonnosti podniků silně znečišťujících i méně znečišťujících životní prostředí. Ve srovnání s podniky silně znečišťujícími životní prostředí mají státní ekologické dotace zjevnější dopad na podniky, které příliš neznečišťují životní prostředí. Aby se dosáhlo oboustranného prospěchu je vhodné zvýšit intenzitu technologických inovací. Dále pak posílit audity technologií ochrany životního prostředí a více podpory by mělo být věnováno inovaci a vývoji environmentálních technologií, spíše než prostým přímým investicím do podniků. (Pei, W., & Pei, W., 2022).

Velký význam dotací na rozvoj a potencionální udržitelnost je v oblasti zemědělství. Globální obavy týkající se negativních účinků moderních zemědělských postupů narůstají v důsledku související ztráty biologické rozmanitosti, zhoršující se kvality vody a vzduchu a zvýšené zátěže živinami, eroze půdy a změny klimatu. Udržování zemědělské produktivity uprostřed rychlých změn životního prostředí vyžaduje integrované politické reakce a široké přijetí udržitelných zemědělských postupů.

Zde se nabízí porovnat dva největší zemědělské producenty na světových trzích – Spojené státy (USA) a Evropské unii (EU). Řada politik se snaží zmírnit negativní dopady zemědělské výroby a podporovat hospodaření šetrné k životnímu prostředí. Mezi ně patří agroenvironmentální dotace, které jsou navrženy ke zlepšení environmentální kvality zemědělských krajín prostřednictvím finanční kompenzace zemědělcům. Ekologicky

udržitelné zemědělské postupy jsou obecně známy jako „the best management practices“ („nejlepší manažerské postupy“) ve Spojených státech a jako „agroenvironmentální programy“ v Evropské Unii. Konkrétně v USA existují programy dotací pro kvalitu životního prostředí, které jsou navrženy tak, aby pomáhaly zemědělským producentům způsobem, který podporuje zemědělskou produkci a kvalitu životního prostředí jako slučitelné cíle. V EU uvažují spíše o cílených opatřeních Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, který je zaměřen na podporu zemědělské konkurenceschopnosti a zajištění vhodného hospodaření s přírodními zdroji a boji proti změně klimatu. (Evropský parlament, 2020).

V USA je tedy kladen důraz na zdraví půdy a odolnost vůči klimatu, zatímco v EU se zaměřují na ztrátu biodiverzity, hospodaření s živinami a vodní hrozby. Tyto rozdíly odrážejí odlišné environmentální a zemědělské kontexty a priority v obou oblastech. (Pei, W., & Pei, W., 2022)

2.5 Vliv ekonomického rozvoje na udržitelnost životního prostředí

Náš moderní svět je obdařen vyspělou technologií, industrializací, urbanizací a má více výhod ve formě vyššího životního stylu a vyšší úrovně příjmů než lidé z rané éry. Modernizace v podobě urbanizace, industrializace a technologického rozvoje usnadňuje život a vede k ekonomickému rozvoji a lepšímu životnímu stylu. S rostoucí modernizací a ekonomickým rozvojem se však ochrana životního prostředí stává důležitou otázkou v každém kroku po celém světě, proto by každá zájmová skupina naší planety měla být znepokojena tímto nevyhnutelným problémem udržitelnosti životního prostředí. Koncept udržitelnosti životního prostředí není nový. (Pearce a Vanegas, 2002) tvrdí, že myšlenka vzešla z teorie vhodné technologie a environmentálního povědomí z 70. let. Ačkoli neexistuje konsenzus ohledně této definice, primární koncept se týká ochrany životního prostředí před vytvářením znečištění, degradací energie, obnovitelných zdrojů a úpadkem přírodních zdrojů. (Ahmed, Rahman, Aktar, Das Gupta, Abedin, 2023).

Výzkumníci z různých částí (Aydin, C., Esen, Ö., & Aydin, R., 2019), (Castellani & Sala, 2012), (Leonidou, Fotiadis, Christodoulides, Spyropoulou, & Katsikeas, 2015) a (Mukhtar, Obiora, Yimen, Quixin, Bamisile, Jidele, & Iriboje, 2021) přicházejí s diverzifikovanými výsledky a zkoumají vztah mezi ekonomickým rozvojem a udržitelností životního prostředí. Výzkumy na konkrétních zemích, které by zkoumaly dopad ekonomického růstu s více podskupinami ekologické stopy, jsou však v literatuře

vzácné a jejich dlouhodobý efekt na úrovni jednotlivých zemí je stále neznámý. (Ahmed, Rahman, Aktar, Das Gupta, Abedin, 2023)

Přesto lze ale poznamenat fakt, že spotřebitelé, vlády a společnost obecně jsou stále více znepokojeni ztrátou přírodních zdrojů a znečištěním životního prostředí. V současné době imponuje významná tendence uznávat hodnotu zelených inovací pro dosažení udržitelného rozvoje ekonomiky. Tuto tendenci lze zpozorovat například u hotelů, které jsou považovány za odpovědné za značnou část znečištění životního prostředí způsobeného turistickým průmyslem. Z průzkumu (Asadi, S., Pourhashemi, S. O., Nilashi, M., Abdullah, R., Samad, S., Yadegaridehkordi, E., & Razali, N. S. (2020). Investigating influence of green innovation on sustainability performance: A case on Malaysian hotel industry. *Journal of cleaner production*, 258, 120860.) bylo zjištěno, že největší vliv mají dva faktory: environmentální a ekonomické výkonnosti, které pozitivně ovlivňují postupy zelených inovací. Přijímání zelených technologií je celosvětově narůstající záležitostí, která povzbudila organizace, aby neustále zlepšovaly svůj zelený potenciál a využívaly inovativní postupy k ochraně životního prostředí spolu se zlepšováním výkonnosti organizací.

2.6 Zelená ekonomika

Jedním z mocných zdrojů naděje je současná exploze zájmu o zavedení tzv. zelené ekonomiky, ke které už v Americe dochází. První vlnou environmentalismu bylo na počátku 20. století ochránářské hnutí, které se snažilo zachránit a zachovat přírodní krásy minulosti. Na konci 60.let a v první polovině 70. let přišla druhá vlna s myšlenkou regulace, která měla za cíl vyřešit problémy moderní industrializace. Dozvuky obou těchto vln trvají dodnes a aktivity, které v jejich rámci probíhají, jsou pravděpodobně potřebnější než dříve. (Jones, 2008)

Vedle těchto dvou vln se rodí třetí vlna, která má významně odlišný fenomén. Tato vlna se nezaměřuje pouze na záchranu dominant krajiny a velkolepých přírodních jevů, jakkoli je taková iniciativa významná. Nezaměřuje se ani na zákonnou regulaci existujících problémů. Nová vlna hledá řešení do budoucna. Třetí vlna je vlnou investiční a v jejích silách je změnit svět. (Jones, 2008)

Důležité je se věnovat integraci zelené ekonomiky. K dosažení čisté výroby lze použít moderní a inovativní technologie, které pomáhají snižovat spotřebu zdrojů a intenzitu zbytečných energetických vstupů. Digitální ekonomika má vliv na

technologické inovace prostřednictvím evolučních efektů a integračních efektů, čímž zvyšuje efektivitu zelené ekonomiky. Na mikroúrovni, rozsáhlé využití informačních technologií, jako je internet zásadně ovlivnilo dynamiku trhu, přičemž tržní podmínky se staly transparentnějšími a konkurenceschopnějšími. Tento trend vyvolal potřebu výzkumných a vývojových oddělení firem neustále inovovat a poskytovat pokročilé technologické služby, jak v rámci interního procesu výroby, tak i pro externí zákazníky. Tímto způsobem se vytváří tlak na rychlejší tempo technologického pokroku, což má za následek produkci nových produktů a technologických inovací s cílem posílit konkurenční pozici na trhu v oblasti zelené ekonomiky. Na druhé straně, na makroúrovni, digitální ekonomika prokazuje schopnost efektivně integrovat zdroje a informace napříč různými regiony. Využitím online inovačních platforem dochází k efektivní reorganizaci meziregionálních inovačních zdrojů. Tato integrace zdrojů je klíčová pro podporu inovací. Tím se vytváří inovační model, známý jako „pozitivní zpětná vazba“, který koordinuje rozvoj obchodních, výrobních a výzkumných ekosystémů mezi různými regiony, čímž dochází k posílení úrovně meziregionální spolupráce a inovačního zeleného prostředí. (Li, J., Chen, L., Chen, Y., & He, J., 2022)

2.6.1 Energie

Základním pilířem zelené ekonomiky je přechod od závislosti na fosilních palivech k čistým energiím. Pokud proběhne správně, emise uhlíku se sníží na přijatelnou úroveň, přestane se v takové míře importovat ropa a sníží se i bezpečnostní rizika, která s dovozem ropy souvisejí. Současně se zastaví prudký nárůst onemocnění, jejichž příčinou je znečištěné životní prostředí a oživí se hospodaření. Zelená ekonomika se primárně zaměřuje na projekty, které zajistí výrobu čisté energie a vytvoří pracovní místa pro nezaměstnané. (Jones, 2008)

Podle (Jones, 2008) je nejčistší energie je ta, kterou nespotřebujeme, protože jsme byli natolik chytří, že jsme ji ušetřili. Naše společnosti ale hodně energie vyčerpá např. při vytápění, klimatizaci či osvětlení nezateplených a špatně izolovaných domovů i kanceláří. Energie, kterou nespotřebujeme, je levná, tichá a čistá. Měří se v „negawatttech“ namísto skutečných megawattů. Zvýšení energetické úspornosti u staveb (například zateplením, výměnou instalací ústředního topení či tepelnou izolaci bojlerů) ušetří majitelům nemovitostí nemálo prostředků, sníží poptávku po elektřině vyrobené z

fosilních paliv a kvalifikovaným i nekvalifikovaným dělníkům poskytne nové pracovní příležitosti.

Klíčovou roli v zelené ekonomice tedy hraje ochrana životního prostředí a udržitelnost v moderním světě. Zdůrazňuje nutnost globálního úsilí o environmentální ochranu v kontextu rostoucí urbanizace a industrializace a podněcuje na přechod k čistým zdrojům energie. Ochrana životního prostředí není pouze etickou povinností, ale také strategickým krokem k udržitelnému hospodářství a zlepšení kvality života.

Úpravy v energetickém řízení, které byly provedeny v EU byly způsobeny hlavně ekonomickým poklesem způsobeným finanční krizí v letech 2008–2009. Změny byly zaznamenány v růstu HDP, který ovšem negativně koreluje s emisemi CO₂. Toto zjištění ukazuje na vysokou závislost ekonomiky Evropské Unie na fosilních palivech. Zároveň ale k růstu HDP u členských států přispěla spotřeba obnovitelné energie. Naopak emise CO₂, spotřeba energie a průměrná cena energie jsou kritičtější v členských státech EU s nižším HDP. Využití obnovitelné energie a energetická bilance jsou zásadní v zemích, kde je větší důraz kladen na nahrazení tradičních energetických zdrojů a snížení energetické závislosti. Existuje tedy silná pozitivní korelace mezi HDP a využitím obnovitelné energie, což naznačuje, že tento typ energie účinně podporuje ekonomický růst EU. (Török, L. Effects of Energy Economic Variables on the Economic Growth of the Euro-pean Union, 2010–2019, *Energies*, 2023)

2.6.2 Solární fotovoltaické panely

Generování a spotřeba elektrické energie ve světě neustále roste. Zároveň také rychle roste generování elektrické energie z alternativních zdrojů energie, včetně solárních fotovoltaických panelů. V roce 2020 dosáhla celková produkce elektrické energie všech solárních panelů přibližně 760 gigawatthodin, což představuje zhruba 3 % celkové světové spotřeby elektrické energie. V dnešní době navíc některé experimentální vzorky solárních panelů dosahují účinnosti nad 47 %. Zároveň celkové množství solární energie, kterou Země přijímá od Slunce za rok, činí $174 \cdot 10^{14}$ petawatthodinu, což naznačuje významné rezervy možnosti solárního generování. (V P Nerubatskyi et al., 2023)

Zajímavá je i vazba mezi přijímáním obnovitelných technologií a následným odpadem, kterou zhodnotila studie (A. Serasu Duran, Atalay Atasu & Luk N. Van Wassenhove, 2022). Při své práci čerpali ze zkušeností se směrnicemi o odpadní elektrické a elektronické výbavě. Upozorňují na potenciální výhradu vůči rychlému růstu

přijímání solárních panelů, pokud jsou existující instalace vyřazeny dříve, než dosáhnou své předpokládané životnosti 30 let. Rozhodnutí o předčasném nahrazení může vést k nárůstu odpadu ze solárních panelů, přičemž stávající recyklační infrastruktura nestačí k jeho zvládnutí. Průmysl není připraven na náklady spojené s demontáží, přepravou, skladováním a recyklací, jež může vést k jejich nárůstu v případě nedostatečné infrastruktury. Zároveň mohou neočekávané náklady změnit předpokládanou konkurenceschopnost solární energie ve srovnání s konvenčními zdroji. Absence legislativy ohledně recyklace může vést k vážným problémům, pokud se škodlivé látky z odstraněných panelů dostanou na skládku. Je tedy nezbytné, aby akademická sféra, průmysl a politika o budoucím nárůstu odpadu z solárních panelů popřemýšleli. (A. Serasu Duran, Atalay Atasu & Luk N. Van Wassenhove, 2022)

2.7 Udržitelné podnikání v praxi

Udržitelné podnikání je interdisciplinární koncepce, která se neustále vyvíjí, přičemž je diskutována na globální, národní i lokální úrovni. Důležitost tohoto pojetí tví v jeho komplexnosti. Význam odpovědného podnikání spočívá v obrazu základních hodnot společnosti, je podstatné pro velké i malé podniky, které mohou prostřednictvím inovativních výrobků a služeb, nových schopností a zapojení zainteresovaných stran zlepšit z krátkodobého i dlouhodobého hlediska svého hospodářské environmentální a sociální charakteristiky. Zahrnuje závazek organizace vyvíjet ekonomické aktivity efektivně a zodpovědně vůči společnosti a životnímu prostředí při zohledňování zájmů všech stakeholderů. (Vrabcová, 2021)

Podnikání, které se neorientuje pouze na krátkodobý zisk, ale zohledňuje také princip dlouhodobé udržitelnosti, lze nazývat udržitelným podnikáním, které vychází ze zásad udržitelného rozvoje. S ubývajícími zásobami přírodních zdrojů exponenciálně roste poptávka po udržitelných produktech a spotřebě (Vrabcová a kol., 2019) a pro podniky se udržitelnost stává zásadním principem.

Udržitelným podnikáním se zabývají udržitelné obchodní modely, které slouží především jako nástroje pro zajištění sociální a environmentální udržitelnosti průmyslových systémů. Schopnost rychle a úspěšně přejít do takovýchto obchodních modelů je důležitým zdrojem udržitelné konkurenční výhody a klíčovým faktorem pro zlepšení výkonnosti organizace i dodavatelského řetězce. V důsledku rostoucí konkurence je vhodné zákazníkům prokazovat, že organizace poskytuje kvalitní produkt,

který nepoškozuje životní prostředí a neohrožuje zdraví svých zaměstnanců. Kvalita produktů a výrobních zařízení je posuzována technickými a bezpečnostními předpisy a technicky určenými výrobními normami. Některé normy si podniky vytvářejí sami, ale většina produktů musí být v souladu s ČSN (chráněné označení českých národních technických norem) i normami mezinárodními.

Různé definice udržitelného podnikání mají však společné to, že spatřují udržitelné obchodní modely jako modifikaci konvenčních obchodních modelů s přidanými charakteristikami, a to:

- začleněním konceptů, principů nebo cílů zaměřených na udržitelnost,
- integrováním udržitelnosti do hodnotových nabídek nebo mechanismů,
- principy udržitelnosti jsou začleňovány do všech manažerských aktivit,
- environmentálně šetrné produkty jsou vhodnou alternativou k méně udržitelným variantám,
- udržitelné podnikání je cestou ke konkurenceschopnosti,
- respektuje environmentální principy v provozu.

(Vrabcová, 2021)

Další definice říká, že udržitelné rozhodování vyžaduje zohlednění alespoň tři základní dimenze – ekonomické, sociální a environmentální prvky. Podle odborného článku (Zagonari, 2024) lze sledovat buď věcnou racionalitu, která se zaměřuje na etiku a jednání nebo instrumentální racionalitu, která se zaměřuje na to, zda prostředky mohou dosáhnout požadovaného cíle, bez ohledu na etiku těchto prostředků.

V tradičních obchodních modelech firmy vytvářejí, dodávají a zachycují pouhou ekonomickou hodnotu. Obchodní modely však naznačují, kde je tvorba hodnoty mimo firmu, s partnery, dodavateli, zainteresovanými stranami a zákazníky. Udržitelné obchodní modely byly teoreticky definovány jako: „Obchodní modely, které zahrnují proaktivní řízení mnoha zainteresovaných stran, vytváření peněžní a nepeněžní hodnoty pro širokou škálu zainteresovaných stran, s dlouhodobou perspektivou“ (Geissdoerfer, Pieroni, Pigosso, & Soufani, 2020). Naproti tomu (Lüdeke-Freund, Carroux, Joyce, Massa, & Breuer, 2018) odkazují na teorii vzorců a prakticky definují vzor udržitelných obchodních modelů takto: „Vzor udržitelných obchodních modelů popisuje ekologický, sociální nebo ekonomický problém, který vzniká, když se organizace snaží vytvářet hodnoty a popisují jádro řešení tohoto problému, které lze opakovaně aplikovat v mnoha

způsobech, situacích, kontextech a oblastech, a to popisem principů návrhu, činností vytvářejících hodnoty a jejich uspořádání, která jsou nutná k poskytnutí užitečné kombinace problému a řešení“ (Lüdeke-Freund, Carroux, Joyce, Massa, & Breuer, 2018)

Všimněme si, že obchodní model pro slabou udržitelnost, (který se zaměřuje na maximalizaci blahobytu zúčastněných stran a je založen na průměrných rozhodnutích) se zaměřuje na vytváření hodnoty z jakékoli ekonomické a obchodní činnosti, zatímco obchodní model pro silnou udržitelnost (který směřuje k minimalizaci nerovnosti stakeholderů a je založen na většinových rozhodnutích) se zaměřuje na přírodu jako primární omezující faktor jakékoli ekonomické a podnikatelské činnosti. (Zagonari, 2024)

2.8 Schwan Cosmetics ČR

Společnost Schwan Cosmetics ČR je globální lídr na trhu dřevěné dekorativní kosmetiky s centrálou v Německu. Jsou členem nadnárodního holdingu Schwan-STABILO Cosmetics. (www.schwancosmetics.com, 2024)

Společnost vznikla v roce 2001 v Českém Krumlově a pokračuje v dlouholeté tradici výroby dřevěných kosmetických tužek, která sahá až do roku 1927. V současnosti produkuje více než 100 milionů kusů kosmetických tužek ročně v široké škále více než 10 000 různých provedení a typů. Jsou předním světovým výrobcem dřevěné dekorativní kosmetiky a specializují se na zakázkovou výrobu pro značky třetích stran, tzv. "private label výrobce". Společnost zaměstnává přibližně 580 zaměstnanců. (www.schwancosmetics.com, 2024)

Společnost Schwan-Stabilo Cosmetics GmbH & Co. KG (dále jen Schwan Stabilo) působí v Českém Krumlově od roku 1993, kdy její dceřiná společnost Schwan Stabilo ČR začala vyrábět dřevěné tužky a pastelky. Vedle stávajícího závodu pak byla postavena nová továrna na kosmetické tužky.

Investice do výstavby tohoto nového závodu v Českém Krumlově byla původně naplánována na rok 2002 a německá společnost plánovala do tohoto projektu investovat přes 500 mil. korun. Podle plánu mělo vzniknout 200 nových pracovních míst a plnou výrobní kapacitu měl závod využít v roce 2004. Už tehdy bylo zajištěno asi 90 % prodeje z výroby závodu. Hlavními zákazníky závodu jsou globální kosmetické společnosti. (Copyright European Information Network, Access Czech Republic Business Bulletin, Bethesda, 2002)

Důsledkem přesunu výroby z Německa mateřskou společností Schwan Stabilo byl rychlejší vývoj závodu v Českém Krumlově, než společnost předpokládala. Závod byl otevřen v říjnu 2004 a zaměstnával plánovaných více než 200 lidí. Necelý rok po rozběhlém chodu výroby plánoval závod přijmout dalších více než 200 nových zaměstnanců. (Copyright European Information Network, Access Czech Republic Business Bulletin, Bethesda, 2005)

Během výzkumu jsem zaznamenala zřetelnou konkurenční výhodu společnosti Schwan Stabilo, a to patenty. Patenty jsou z oblasti výroby kosmetických tužek. Mezi nejstarší patenty patří podle Evropského patentového úřadu kosmetické tyčinky s porézní strukturou s příměsí alespoň jednoho pigmentu. Dalšími předměty patentů jsou například: pigmentové přípravky na vodní bázi, bezvodné přípravky, aplikátor sypkých látek s integrovaným dávkovačem, kosmetická nádobka s integrovanou mixovací vložkou, zařízení pro nanášení tekutého, gelového, pastovitého nebo práškového produktu, kosmetické emulze obsahující voskovou složku, způsob lakování tužek, pigmentový inkoust na bázi polymeru, ... Nejvýznamnější shledávám patent č. EP1335957B1, kosmetickou tužku ve formě tuhy, zejména pro rtěnky, tyčinky na rty, korektory, tvářenky, tužky na oční stíny, tužky na ohraničení rtů, tužky na oční linky, tužky na obočí, tyčinky na ochranu před sluncem, tyčinky proti akné a podobně. (vybráno z databáze Evropského patentového úřadu, www.worldwide.espacenet.com, 2024)

Společnost můžeme řadit mezi průkopníky v oblasti udržitelného podnikání. Schwan Cosmetics se zavázala k provozování svých aktivit s ohledem na životní prostředí, sociální odpovědnost a ekonomickou prosperitu. Jejich hlavními cíli v oblasti udržitelného podnikání jsou:

- 1) uhlíková neutralita do roku 2040,
- 2) snížit do roku 2028 původní fosilní plasty a skládkový odpad,
- 3) do roku 2025 vyrábět nové receptury s minimálně 75% obsahem přírodního původu.

Do své celopodnikové iniciativy udržitelnosti chtějí zapojit i své stakeholdery a tímto směrem vedou i své zákazníky.

Schwan Cosmetics má za sebou velmi úspěšný rok 2023, kdy dosáhl tržeb ve výši 387,2 milionu eur (v předchozím roce dosáhl tržeb 312,3 milionu eur) s růstem tržeb o 24 %, což je více než dvojnásobek tržního růstu. Společnost zlepšila svou provozní efektivitu

a tržby společnosti Schwan Cosmetics vzrostly ve všech čtyřech kategoriích produktů, nejvýrazněji pak v kategoriích rtů a očí. Společnost těžila prospěch i z blízkosti k aktuálním společenským hnutím a trendům, což jí umožnilo získat nové projekty a zákazníky, zejména nezávislé značky. (Global CSR report FY 2022/23, Schwan Cosmetics, 2023)

V roce 2023 byla podle (Global CSR reportu, 2023) úspěšná také nová strategie „ONE Schwan“, která umožnila společnosti efektivněji využívat svou globální výrobu a distribuční síť a flexibilněji reagovat na potřeby zákazníků. Evropa se opět stala největším prodejním regionem pro společnost Schwan Cosmetics. Významně vzrostly prodeje v severní a jižní Americe a také v celém regionu Asie – Pacifiku, v Číně.

Společnost Schwan Cosmetics také spustila svůj první výrobek vyvinutý a vyráběný výhradně pro Čínu, gelový oční link.

Aktuálním tématem udržitelnosti je v společnosti energie. Navzdory nárůstu globální výroby jejich výrobků o 12,5 % ve srovnání s předchozím fiskálním rokem klesla jejich spotřeba energie o 2 975 megawatthodina. V současné době je 50,2 % spotřeby elektřiny získáváno z obnovitelných zdrojů, což svědčí o oddanosti společnosti k čisté energii. S ohledem na očekávání zelenější budoucnosti předpokládají další nárůst podílu obnovitelné elektřiny. To budou podporovat strategickými investicemi do solárních elektráren na klíčových místech, a to včetně Německa, České republiky a Mexika.

Jejich neustálé usilování o nejmodernějších technologiích vedlo k impozantnímu snížení spotřeby energie na výrobek o 10,5 % během čtyřletého období. Tomuto cíli pomohl i nainstalovaný systém rekuperace tepla ve společnosti, který výrazně snižuje spotřebu energie a tím i emise vytápění. Tento výměník tepla zajišťuje, že se horké spalínové plyny z hoření rozpouštědel vrací do vytápěcího systému.

V nadcházejícím fiskálním roce plánují instalovat solární elektrárny v lokalitách Heroldsberg a Český Krumlov. V konečné fázi rozšíření budou tato zařízení pokrývat 30 % průměru roční spotřeba elektřiny a až 100 % ve špičce. Související efektivní úspory oxidu uhličitého závisí na aktuální skladbě elektrické energie a budou uvedeny v následující CSR zprávě 2024. (Global CSR report FY 2022/23, Schwan Cosmetics, 2023)

3 Metodika

Cílem metodiky je komplexní zkoumání okolního prostředí a zhodnocení finanční stability projektu. Postupovala jsem systematicky, aby bylo možné lépe posoudit životaschopnost investice do solárních panelů. V první řadě bylo nutné zjistit, jak moc velkou roli by potencionální investice hrála ve srovnání s energetickými potřebami společnosti. Sběr těchto dat byl založen na konzultaci s odborníky ze společnosti Schwan Cosmetics. Součástí metodiky jsou také finanční ukazatele, které poskytují obraz o finančním výnosu v porovnání s náklady spojenými s investicí.

3.1 Plánování investic ve společnosti Schwan Cosmetics

Společnost Schwan Cosmetics se orientuje v investičních pobídkách, které podporují modernizaci energetických a plynových systémů s cílem snížit celkové náklady na energii. Tato iniciativa zahrnuje využití finančních nástrojů, jako daňové úlevy nebo investiční podpory, které umožňují společnosti investovat do energetických úsporných opatření s nižšími náklady a kratším návratem investice. Investiční pobídky tak slouží jako strategický nástroj pro podporu inovací a udržitelného rozvoje, přičemž současně přispívají k ochraně životního prostředí.

Dále společnost pracuje na zastropování cen energií od dodavatelů na následujících 5 let a tím minimalizují finanční dopady na své provozní náklady. Prostřednictvím dlouhodobých smluv s dodavateli vede společnost k stabilizaci nákladů na energii. Společnost navíc dodávky plynu omezila a snaží se být ještě více šetrná k životnímu prostředí.

Podpora environmentálních a udržitelných cílů je ve společnosti velmi důležitá, a to nejen proto, že to po samotném podniku požadují zákazníci. Společnost se také věnuje auditům a dohledu, které sledují dodržování environmentálních standardů a postupů. Nátlak ze strany zákazníků spolu s požadavky na transparentnost a odpovědné chování v oblasti životního prostředí přimějí k aktivnímu přístupu ke snižování ekologického dopadu. V tomto kontextu jsou audity nejen prostředkem k ověření souladu s předepsanými normami, ale také motivujícím faktorem pro neustálé zlepšování a inovace ve prospěch životního prostředí.

Další velké téma, kterého se dotýká více výrobních podniků je spotřeba vody. S ohledem na významnou spotřebu vody, potřebu regulace kontaminace či jiná omezení

znečištění vody v důsledku průběhu výrobního procesu kosmetických tužek společnost do budoucna zvažuje investici do výstavby vlastní čističky odpadní vody. Tato strategická iniciativa reaguje na rostoucí povědomí o ekologických dopadech průmyslových činností na životní prostředí, zejména pokud jde o vodu, která je klíčovým zdrojem pro udržitelnou budoucnost. Rozhodnutí investovat do vlastní čističky odpadní vody odráží závazek společnosti k aktivnímu snižování svého ekologického otisku. Budování interní infrastruktury pro čištění odpadní vody umožní společnosti lépe kontrolovat a monitorovat kvalitu vody využívané ve výrobním procesu. Tím bude možné minimalizovat nežádoucí účinky kontaminace vody na okolní ekosystémy a zároveň zajistit soulad s přísnými environmentálními normami.

Tato myšlenka též vyjadřuje odpovědnost společnosti vůči jejím zákazníkům a ostatním zainteresovaným stranám, které očekávají, že podniky budou přijímat aktivní opatření ke snižování svého ekologického dopadu. Investice do vlastní čističky odpadní vody tak znamená dlouhodobou investici do udržitelného rozvoje a zachování vodních zdrojů pro budoucí generace.

Rozhodnutí společnosti investovat do vlastní čističky odpadní vody je významné zvláště v kontextu polohy společnosti v chráněné krajinné oblasti Blanský les. Tato oblast je známá svou přírodní krásou, zachovalou přírodou a dochovanou historickou strukturou vesnic. Udržení hodnot této oblasti vyžaduje zvýšenou péči a ochranu před negativními vlivy lidské činnosti. Čistá voda je zásadní pro zachování ekologické rovnováhy a investice do čističky odpadní vody představuje strategický krok směrem k ochraně přírodních zdrojů. Rovněž toto rozhodnutí podpoří pozitivní kontakt s místní komunitou. Tímto způsobem společnost prokazuje svůj závazek k ochraně přírody a udržitelnému rozvoji, což je v souladu s cíli chráněné krajinné oblasti Blanský les. Zavedení vlastní čističky odpadní vody umožňuje společnosti aktivně přispívat k ochraně místního životního prostředí a splnit svou roli odpovědného partnera ve vztahu k regionu, ve kterém působí.

4 Praktická část

V praktické části mé bakalářské práce se zaměřuji na shromáždění a analýzu informací o projektu vlastní fotovoltaické elektrárny pro společnost Schwan Cosmetics. Kalkuluji se spotřebou energie, cenou za energii od dodavatele, zahrnuji potenciální možnost získání finanční pomoci z prostředků Evropské Unie a zohledňuji sociální a environmentální zodpovědnost organizace. Cílem je zhodnotit obě možné varianty a vznést doporučení pro společnost.

4.1 Možnost 1: vlastní energie pomocí fotovoltaické elektrárny

Celková roční spotřeba společnosti je 7 500 megawatthodiny, přičemž potenciální solární elektrárna by měla dosáhnout výroby 2 326 megawatthodin ročně. Tato hodnota představuje přibližně 31 % celkové roční spotřeby, což naznačuje poměrně značný přínos solární energie pro pokrytí energetických potřeb společnosti.

Pro realizaci tohoto projektu je nutná celková investice do solárních panelů ve výši 2 189 000 eur, zhruba 53 624 000 korun, a proto je nezbytné zvážit ekonomickou stránku projektu.

Společnost má možnost získat dotaci z prostředků Evropské unie, která dosahuje částky 832 000 eur (20 milionů korun). Tato dotace by tak pokryla 38 % investičních nákladů, čímž by usnadnila realizaci solárního energetického projektu a pomohla tím posílit environmentální udržitelnost společnosti.

Při výpočtech vždy používám měnu euro a vycházím z těchto dat:

Směnný kurz:	24,5 Kč/euro
Investice bez dotace:	2 188 735 eur
Úroková sazba:	3 %
Náklady na údržbu:	81 633 eur
Odpisy:	15 let

	Skutečné náklady	Očekávané náklady
Roční spotřeba (v MWh)	7500	7500
Cena (v eurech)	147	341
Celková spotřeba energie bez investice (v eurech)	1102 041	2 556 122
Solární panely: výroba za rok (v MWh)	2 326	2 326
Úspora ze solárních panelů (v eurech)	341 780	792 739
Roční odpisy (v eurech)	293 210	293 210
Celková úspora za rok (v eurech)	48 569	499 528
Návratnost (v letech)	45,1	4,4
Návratnost s dotací (v letech)	27,9	2,7

Tabulka 1: Solární panely

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka představuje porovnání mezi skutečnými a očekávanými náklady spojenými s implementací solárních panelů k pokrytí části energetických potřeb. Skutečné náklady jsou založeny na reálných cenách a výkonech, zatímco očekávané náklady jsou odvozeny z prognózovaných cen a výkonů. Toto srovnání poskytuje důležitý vhled do ekonomických aspektů rozhodování o investici do solární energie.

První položka v tabulce je roční spotřeba elektrické energie, vyjádřená v megawatthodinách (MWh), která je stejná jak pro skutečné, tak pro očekávané náklady. Následují ceny energie, přičemž skutečné náklady jsou uvedeny v eurech podle aktuálních tržních cen, zatímco očekávané náklady jsou předpokládáné budoucí ceny. Další položkou je celková spotřeba energie bez investice, jež představuje finanční částku potřebnou k pokrytí roční spotřeby energie bez zahrnutí investičních nákladů.

Solární panely jsou v tabulce prezentovány jejich výrobou za rok, opět vyjádřenou v MWh. Úspora ze solárních panelů, roční odpisy a celková úspora za rok jsou další důležité finanční ukazatele, které ukazují přínosy solárních panelů v porovnání s tradičními zdroji energie.

Poslední dvě položky, návratnost investice a návratnost s dotací, vyjadřují dobu, po které se náklady na investici do solárních panelů zaplatí z dosažených úspor, přičemž návratnost s dotací zohledňuje případné dotace na nákup a instalaci solárních panelů.

Tato komplexní analýza poskytuje ucelený pohled na ekonomickou stránku implementace solární energie a je klíčovým faktorem pro strategické rozhodnutí v energetickém sektoru.

Životnost fotovoltaických elektráren je minimálně 30 let. Jednotlivé roky lze rozdělit takto:

- 10 let – zůstatková hodnota 31,3 % investice
- 12 let – zůstatková hodnota 22 % investice
- 15 let – zůstatková hodnota 11,33 % investice
- 20 let – zůstatková hodnota 2,44 % investice
- 30 let – zůstatková hodnota 0 % investice

VÝHODY A NEVÝHODY MOŽNOSTI 1:

Výhody:

- Cena vyrobené energie není závislá na inflaci
- Nevyužitá energie (vyrobena o víkendu, přes sezónní výkyvy léto/zima, plánovaná odstávka výroby) může být obchodována
- Nejde o dlouhodobý závazek oproti smlouvě

Nevýhody:

- Počáteční investice
- K provozu elektrárny je nutná licence
- Riziko nezískání dotace

4.2 Možnost 2: smlouva s dodavatelem energie

Smlouva s dodavatelem elektřiny představuje alternativní možnost, při které není nutná investice do solárních panelů. Tabulka č. 2 představuje údaje související s cenami energie, délkou smlouvy a očekávanými úsporami. První tři řádky tabulky prezentují cenové aspekty energie, kde jsou uvedeny běžné a očekávané průměrné ceny za megawatthodinu, stejně jako aktuální nabízená cena za megawatthodinu pro následující období. Tyto údaje poskytují srovnání mezi stávajícími a očekávanými cenovými trendy, z čehož vycházím pro hodnocení atraktivity solární energetiky jako dlouhodobé investice.

Délku smlouvy lze prodloužit na dalších 15 let, to signalizuje stabilitu a dlouhodobý závazek v dodávkách energie. Dohodnutá cena za první rok výroby naznačuje snahu minimalizovat dopady inflačních tlaků na náklady spojené s výrobou

energie v průběhu času.

Závěrečné řádky tabulky reflektují očekávané finanční úspory ve variantě smlouvy s dodavatelem.

Faktory	Hodnota
Běžná cena za MWh	147 EUR
Očekávaná průměrná cena za MWh	341 EUR
Aktuální nabízená cena za MWh pro příští rok	440 EUR
Smlouva	15 let
Opce na prodloužení smlouvy	Dalších 15 let
Dohodnutá cena za první rok výroby	143 EUR
Roční úspora oproti aktuální nabízené ceně pro příští rok	460 000 EUR
Očekávaná roční úspora na základě výše uvedených čísel	691 000 EUR

Tabulka 4: Smlouva s dodavatelem

Zdroj: Vlastní zpracování

VÝHODY A NEVÝHODY MOŽNOSTI 2:

Výhody:

- Žádná počáteční investice
- Žádné riziko nezískání dotace
- K využívání energie není potřeba licence
- Garance výhodnější smlouvy než při nákupu z jiné distribuční sítě

Nevýhody:

- Ceny energií se mohou změnit kvůli inflaci
- Žádná možnost obchodování s nevyužitou energií, kterou vyprodukovala vlastní elektrárna
- Dlouhodobý závazek oproti možnosti 1 (aby byla výpověď smlouvy ze strany společnosti Schwan výhodná, musela by se uskutečnit v rozmezí 0 - 10 let, kdežto u vlastní elektrárny lze ukončit výroku mezi 1 – 3 let, je zde však ohrožení vymáhání případné dotace)

4.3 Efektivnost investice

Pro vyhodnocení ekonomické stránky projektu jsem ve své bakalářské práci použila vybrané nástroje umožňující posoudit efektivnost investice. Zabývala jsem se výpočtem návratnosti investice, čisté současné hodnoty, ekonomické přidané hodnoty, indexu ziskovosti, vnitřního výnosového procenta a výnosností projektu.

4.3.1 Návratnost investice

Pro výpočet návratnosti investice je nutné znát celkovou úsporu za rok, která je 48 569 eur. Poté použijeme následující vzorec pro výpočet návratnosti investice:

$$\text{Návratnost bez dotace} = \text{celková investice} / \text{celková úspora za rok}$$

$$\text{Návratnost} = 2\,188\,735 / 48\,569$$

$$\text{Návratnost} = 45,08$$

$$\text{Návratnost} = 45,1 \text{ let}$$

$$\text{Návratnost s dotací} = (\text{celková investice} - \text{dotace}) / \text{celková úspora za rok}$$

$$\text{Započítání dotace} = 2\,188\,735 - 832\,000 = 1\,356\,735$$

$$\text{Návratnost s dotací} = 1\,356\,735 / 48\,569$$

$$\text{Návratnost s dotací} = 27,95 \text{ let}$$

Návratnost investice je jedním ze základních ukazatelů výhodnosti projektu. Nejprve jsem vypočítala návratnost bez možnosti čerpání dotace a poté s finanční podporou. Díky dotaci vznikne rozdíl návratnosti o 17 let a přibližně 55 dní. Společnost Schwan Cosmetics odhadovala, že se návratnost bude pohybovat bez použití dotace kolem 4 let a 146 dní a s použitím dotace kolem 2 let a 256 dní. Vznikl tedy velký rozdíl mezi očekávanou a skutečnou dobou návratnosti. Ukazatel návratnosti rovněž jasně určuje, jak velký rozdíl se mezi možnostmi s dotací a bez dotace skrývá.

4.3.2 Čistá současná hodnota (NPV)

Čistá současná hodnota (net present value) je základním ukazatelem v hodnocení investičních projektů, který reflektuje celkovou výnosnost projektu s přihlédnutím k časové hodnotě peněz. Řadí se mezi výnosové metody hodnocení investic a vyjadřuje rozdíl mezi diskontovanými příjmy a kapitálovým výdajem. Aby byla investice přijatelná, musí být hodnota čisté současné hodnoty kladná. Pozitivní NPV indikuje, že projekt

generuje více peněz, než je jeho počáteční investice, a tedy že je ekonomicky výhodný. Je to jedna z nejvíce používaných metod výnosového hodnocení investic, avšak pokud se hodnotí investice s rozdílnou dobou životnosti, nedokáže určit pořadí projektů.

Při výpočtu:

$$NPV = (-\text{investiční náklady}) + \sum_{t=1}^n \frac{\text{příjem v roce } t}{(1 + \text{úroková sazba})^t}$$

Kde:

- investiční náklady jsou celkové náklady na investici,
- příjem v roce t je příjem generovaný investicí v roce t,
- úroková sazba je požadovaná sazba návratnosti,
- n je počet let.

a) Bez použití dotace

Investiční náklady jsou 2 188 735 eur, úroková sazba je 3 % a délka životnosti investice je 15 let. Celková úspora za rok je 48 569 eur.

$$NPV = (-2\,188\,735) + \frac{48\,569}{(1 + 0,03)^1} + \frac{48\,569}{(1 + 0,03)^2} + \dots + \frac{48\,569}{(1 + 0,03)^{15}}$$

$$NPV = (-2\,188\,735) + 47\,100 + 44\,474 + \dots + 17\,386$$

$$NPV = -1\,608\,921$$

Podle tohoto vzorce vyjde čistá současná hodnota investice bez použití dotace přibližně -1 608 921 eur. To znamená, že podle těchto parametrů investice nepřináší pozitivní finanční výsledek.

b) S použitím dotace

$$NPV = (-1\,356\,735) + \frac{48\,569}{(1 + 0,03)^1} + \frac{48\,569}{(1 + 0,03)^2} + \dots + \frac{48\,569}{(1 + 0,03)^{15}}$$

$$NPV = -776\,921$$

V tomto případě rozdíl mezi NPV bez dotace (-1 608 921) a s dotací (-776 921) ukazuje na to, že dotace výrazně zlepšuje finanční atraktivitu projektu z hlediska jeho

čisté současné hodnoty. Pokud je NPV negativní, znamená to, že projekt samotný není schopen generovat dostatečný finanční výnos, aby pokryl počáteční investici a poskytl požadovanou míru návratnosti. S dotací je ztráta výrazně snížena a naznačuje značnou finanční podporu, která může investici učinit přitažlivější, i když stále není dosaženo pozitivního NPV.

4.3.3 Ekonomická přidaná hodnota (EVA)

EVA (economic value added) je míra výkonnosti, která měří, zda investice generuje přidanou hodnotu nad minimálním požadovaným výnosem. Měří tzv. nadzisk společnosti, tzn. o kolik společnost vydělala víc, než požadují její vlastníci a věřitelé, tj. více než odpovídá podstoupenému riziku. Výpočet EVA pro jednotlivé roky ale může být zavádějící bez specifikace dalších informací o způsobu rozložení úspor a provozních zisků v průběhu životnosti investice. Pro zjednodušení předpokládejme, že roční úspora 48 569 eur zůstává konstantní po celou dobu životnosti projektu.

Spočítá se podle vzorce:

$$EVA = EBIT (1-t) - WACC \times C$$

Kde:

- EBIT je zisk před zdaněním a úroky,
- t je míra zdanění,
- WACC (vážené náklady na kapitál), předpokládejme, že investice je financována vlastním kapitálem, protože nejsou doloženy žádné informace o dluhu, tudíž WACC bude rovna úrokové sazbě,
- C je celkový kapitál.

Obecně platí, že pokud je $EVA > 0$, hodnota projektu se zvyšuje a podnik vytváří hodnotu pro vlastníky. Pokud je $EVA = 0$ investovaná hodnota se vrací bez zhodnocení, a pokud je $EVA < 0$ dochází k poklesu hodnoty společnosti.

a) Výpočet EVA bez použití dotace

$$EBIT = 48\,569 \text{ eur}$$

$$t = 0 \%$$

$$WACC = 3 \%$$

$$C = 2\,188\,735 \text{ eur}$$

Dosadíme tedy do vzorce:

$$EVA = 48569 \times (1 - 0) - 0.03 \times 2188735$$

$$EVA = 48569 - 65662.05$$

$$EVA \approx -17093.05$$

Hodnota EVA s použitím dotace je tedy přibližně -17 093,05 eur. Tento výsledek znamená, že investice do solárních panelů není schopna vytvořit přidanou hodnotu nad očekávaným minimálním požadovaným výnosem (WACC).

b) Výpočet EVA s dotací

Při tomto výpočtu musíme upravit celkový kapitál a snížit ho o dotaci. Upravený celkový kapitál tedy bude roven rozdílu mezi původní investicí a částkou dotace:

$$\text{Celkový kapitál} = 2\,188\,735 - 832\,000$$

$$\text{Celkový kapitál} = 1\,356\,735$$

$$EVA = EBIT \times (1 - t) - WACC \times \text{Upravený celkový kapitál}$$

$$EVA = 48569 \times (1 - 0) - 0.03 \times 1356735$$

$$EVA = 48569 - 40702.05$$

$$EVA \approx 7866.95$$

Hodnota ekonomicky přidané hodnoty je přibližně 7 866,95 eur. Tento výsledek naznačuje, že pokud by společnost zahrnula do své investice dotaci, vytváří tím přidanou hodnotu nad očekávaným minimálním požadovaným výnosem.

Tento výsledek jednoznačně demonstruje nezbytnost dotace. Bez finanční podpory z EU by investice vykazovala negativní ekonomickou přidanou hodnotu a projekt na solární panely by se stal finančně nevýhodným. S podporou dotace je investice schopna generovat pozitivní přidanou hodnotu a poměrně výrazně tak zvyšuje finanční příznivost

projektu. Při interpretaci těchto výsledků je ale nutné zvážit další faktory, jako jsou rizika spojená s dotacemi, potenciální omezení a podmínky, které mohou ovlivnit dlouhodobou udržitelnost a úspěch projektu. Pro komplexnější výpočet EVA bych doporučila zahrnout robustní analýzu citlivosti pro posouzení různých scénářů ovlivňující ekonomickou přidanou hodnotu v praxi.

4.3.4 Index ziskovosti (PI)

Index ziskovosti (profitability index) měří poměr mezi diskontovanými příjmy a diskontovaným kapitálovým výdajem. Aby byl projekt přijatelný, musí být $PI > 1$. Lze ho vypočítat pomocí vzorce:

$$PI = \frac{\text{současná hodnota budoucích peněžních toků}}{\text{investiční náklady}}$$

Pro výpočet je nutné nejprve vypočítat současnou hodnotu budoucích peněžních toků investice. V tomto případě použiji pro zjednodušení roční úspory jako proxy pro budoucí peněžní toky a vypočítám současnou hodnotu těchto toků při úrokové sazbě 3 % po dobu 15 let. Poté vydělím tuto současnou hodnotu investičními náklady. Pro každý rok tedy platí vzorec:

$$PI = \frac{48569}{(1 + 0,03)^t}$$

Index ziskovosti (PI) pro investici bez dotace je přibližně 0,265. Toto číslo naznačuje, že za každé euro investované do projektu se očekává návrat pouze 26,5 centů v současné hodnotě budoucích peněžních toků. Tento poměr naznačuje, že investice je pod hranicí ziskovosti, protože PI je menší než 1. Index ziskovosti vyšší než 1 by naznačoval, že projekt je ziskový, protože současná hodnota budoucích peněžních toků převyšuje počáteční investiční náklady.

Index ziskovosti pro investici s dotací je přibližně 0,427. Tedy za každé euro investované do projektu, po zahrnutí dotace, která snižuje počáteční investiční náklady na 1 356 735 eur, se očekává návrat přibližně 42,7 centů v současné hodnotě budoucích peněžních toků.

I když je toto zlepšení oproti situaci bez dotace, index ziskovosti stále zůstává pod 1 a stále ukazuje, že i s dotací je investice považována za finančně nevýhodnou při dané úrokové sazbě a délce životnosti projektu.

4.3.5 Vnitřní výnosové procento (IRR)

Vnitřní výnosové procento (internal rate of return) představuje takovou diskontní sazbu, při které je NPV = 0, tedy při které se čisté hotovostní toky vyrovnají počáteční investici. Investiční náklady jsou ve výši 2 188 735 eur a čistou úsporou za rok 48 569 eur. Opět budeme předpokládat, že tato čistá úspora je konstantní po celou dobu trvání investice. Při výpočtu vnitřního výnosového procenta investice bez dotace jsem používala aplikaci Microsoft Excel a pomocí funkce XIRR jsem zadala vzorec:

$$=XIRR([-2188735;48569])$$

Výpočet vnitřního výnosového procenta pro investici bez dotace vede k negativnímu výsledku, přibližně - 11,39 %. Tento výsledek naznačuje situaci, která vede k negativnímu cash flow přesahujícím počáteční investiční náklady.

Výpočet po zahrnutí dotace by vypadal takto:

$$=XIRR([-1356735;48569])$$

Při zahrnutí dotace, která snižuje počáteční investiční náklady na 1 356 735 eur, je vypočtené vnitřní výnosové procento přibližně - 6,93 %. Negativní IRR není typickým výsledkem a může naznačovat, že investice generuje peněžní toky, které nejsou dostatečné k pokrytí počátečních investičních nákladů. V této situaci to může znamenat, že investice není finančně životaschopná, nebo že model neodráží přesně očekávané peněžní toky. V kontextu solárních panelů je však důležité přehodnotit předpoklady investičního modelu a zvážit faktory, které mohou investici pozvednout, jako například možnosti prodeje přebytečné solární energie.

4.3.6 Výnosnost projektu

Výnosnost projektu lze vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Výnosnost projektu} = \frac{\sum \text{zisků}}{\text{kapitálový výdaj} \times 0,5 \times 15}$$

a) Výpočet bez dotace

$$VP = \frac{48569}{2188735 \times 0,5 \times 15}$$

$$VP = 0,29 \%$$

b) Výpočet s dotací

$$VP = \frac{48569}{1356735 \times 0,5 \times 15}$$

$$VP = 0,47 \%$$

Hodnota aktiv mi bude v průběhu životnosti klesat vlivem odpisů. Tato hodnota se porovnává s rentabilitou podniku. Pokud je $VP > ROA$, tak projekt přijmu, protože tím zároveň zvyšují rentabilitu podniku, ovšem, pokud je $VP < ROA$ projekt není výhodné přijmout, neboť tím snížím rentabilitu podniku. Toto hodnocení je v zásadě sporné, protože se může stát, že rentabilita podniku bude mít nižší hodnotu než samotná rentabilita investice. Pokud budou obě hodnoty rentability záporné (např. $ROA = -25$ a $VP = -5$) není vhodné projekt realizovat, přesto, že hodnota výnosnosti projektu je vyšší než rentabilita celkového kapitálu, protože realizací takového projektu by se zvýšila celková ztráta podniku. Modifikace výpočtu výnosového procenta jsou různé. Jedna z modifikací se zabývá aktivy. Říká, že pokud se nachází ve jmenovateli suma aktiv, je třeba si uvědomit, že aktiva v podniku jsou dvojí – oběžná a dlouhodobá. Dlouhodobá aktiva generují oproti oběžným aktivům společnosti zisk. V tomto případě nelze srovnávat výsledky s rentabilitou aktiv, ale s ukazatelem, který porovnává zisk a dlouhodobá aktiva. Tímto ukazatelem je provozní síla. Další modifikace ukazuje na odpisy, které zkreslují ukazatele, protože snižují jmenovatele a hodnota poté vyjde o dost nižší, i když tomu v reálu není tak. Poslední modifikace tvrdí, že investice by se měla sama o sobě během doby životnosti zaplatit a ještě vydělat dvojnásobek na další budoucí investici. Výhodou ziskové metody výnosnosti projektu je umožnění porovnávat projekty s různou dobou životností, na druhé straně ale počítá pouze se ziskem.

4.4 PESTLE analýza

Investice do solárních panelů představuje strategický krok, který vyžaduje pečlivé zvážení externích faktorů. Rozhodování zahrnuje celou škálu činností a zhodnocení, které ovlivňují účinnost solárních energetických projektů. PESTLE analýza je analytická

technika, která slouží k strategické analýze okolního prostředí. Určuje klíčové aspekty politického, ekonomického, sociálního, technologického, právního a ekologického prostředí, které mohou ovlivnit investiční rozhodnutí. Cílem je poskytnout hlubší porozumění externím faktorům, které by mohly ovlivnit úspěch a efektivitu investice. Porozumění těmto faktorům je klíčové pro minimalizaci rizik a maximalizaci přínosů spojených s investicí do obnovitelných zdrojů energie, které mají potenciál přispět k udržitelnému rozvoji organizace a k snížení ekologického otisku.

POLITICKÉ ASPEKTY

Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí Evropské Unie 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici – operační program Evropské Unie, který podpořil již 287 projektů a výše jejich podpory dosahuje až 50 %. Dotační program umožňuje čerpat v letech 2021–2027 z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti více než 60 mld. Kč na projekty v oblasti ochrany životního prostředí. (Programový dokument OPŽP 2021-2027)

V projektové dokumentaci by měly být zohledněny místní požadavky na požární ochranu, jako jsou například vstupní trasy a bezpečnostní cesty. Část řešení požární bezpečnosti dokáže zajistit společnost B+N Czech Republic Facility services, jejichž portfolio zahrnuje širokou škálu služeb souvisejících s provozem a správou komerčních, průmyslových nebo institucionálních prostor. Mezi tyto služby patří údržba budov, čištění, správa technických systémů, a to včetně elektroinstalace, vytápění nebo klimatizace. B+N Czech Republic Facility Services se snaží zajistit, aby prostředí bylo efektivně spravováno a udržováno v optimálním stavu a umožňovalo se tím klientům soustředit se na své hlavní činnosti.

Rozhodovacího procesu o investici do solární energie by se mělo rovněž dotknout téma pojištění. Finanční polštář a pojistnou ochranu spojenou s investicí by rovněž dokázala zajistit společnost B+N Czech Republic Facility services.

EKONOMICKÉ ASPEKTY

Zhodnocení celkových investičních nákladů a návratnost investice. Náklady zahrnují například zakoupení solárních panelů, instalace, připojení k distribuční síti a další potřebné infrastruktury.

Zde se nabízí otázka, na základě jakých předpokladů a údajích má být vypočítána roční produkce energie. Roční produkce fotovoltaických elektráren se vypočítává pomocí

speciálního programu, který do svého výpočtu zahrnuje závislosti na nadmořské výšce, délce slunečního svitu či prašnosti. Pro Českou republiku obecně platí, vzorec: roční výroba = instalovaný výkon x 1000.

Následně je rovněž potřeba zahrnout následné (dodatečné) náklady, jako je například servis pro provoz fotovoltaické elektrárny, administrativa související s výrobou, zajištění licence k provozování apod. Rovněž by se do projektu měly zahrnout všechny ostatní související náklady – montážní práce (leštění, zemní práce, přepravní práce, skladování, ubytování pracovníků, zabezpečení areálu, náklady na recyklaci, náklady na výkopový materiál a další).

S ohledem na možnost obchodování s nadbytečnou energií je patřičné zabývat se prognózou budoucích příjmů z prodeje vyrobené elektřiny k určení ziskovosti investice.

Naprosto zásadní je však zajištění dostatečného finančního krytí a vhodných finančních nástrojů pro úspěšnou implementaci solární elektrárny.

SOCIÁLNÍ ASPEKTY

S narůstajícím povědomím ve společnosti o nutnosti udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí může vzrůst zájem o podporu a sympatie ze strany okolí. Pokud je využití solární energie vnímáno jako prospěšné pro komunitu a životní prostředí, může to vést k podpoře projektu a minimalizaci překážek při jeho realizaci.

Získání podpory a akceptace ze strany místní komunity a veřejnosti může pozitivně ovlivnit průběh projektu. Aktivní zapojení do komunitních iniciativ a podpora sociálních potřeb místních obyvatel přispívají k vytvoření pozitivního vnímání projektu a snížení potenciálních odporů nebo konfliktů.

Vzdělávání a informování veřejnosti o výhodách a možnostech využívání solární energie mohou posílit podporu a zájem o investice do obnovitelných zdrojů energie. Propagace osvědčených postupů a úspěšných příkladů solárních projektů může inspirovat občany k investicím do obnovitelné energie.

Investice do solární elektrárny se jeví jako prospěšná i z hlediska sociální odpovědnosti podniku, přičemž podpora této iniciativy pomáhá společnosti Schwan Cosmetics dosáhnout svých celopodnikových dlouhodobých cílů souvisejících s udržitelností a prosperitou.

TECHNOLOGICKÉ ASPEKTY

Zemní práce jsou nedílnou součástí celého procesu instalace solárních panelů a je proto důležité je vhodně naplánovat a zorganizovat. Nejdůležitější částí každé stavby jsou základy a s nimi spojená geotechnická zpráva, která je často klíčovým dokumentem pro stavební projekty, protože poskytuje důležité informace pro návrhy základů a infrastruktury a také pomáhá předcházet možným problémům spojeným s půdou na staveništi. Může být zahrnuto i hodnocení nosnosti půdy, které obvykle zobrazuje geotechnické studie a zkoušky, jako jsou sondáže a zkoušky s penetrometrem, aby se získaly relevantní údaje pro navrhovanou konstrukci.

Pro výstavbu solární elektrárny nutné zjistit, jestli je potřeba odstranit okolní stromy, sloupy či sloupy veřejného osvětlení. Pokud by to bylo podle projektové dokumentace nutné, je třeba upřesnit, jestli je to zahrnuto v nabídce pro výstavbu elektrárny.

Další důležité téma se týká samotných solárních panelů. Jaký typ panelů bude přesně použit, jaký bude výrobce, bude se jednat o monokrystalické či polykrystalický panely, popř. jaká je doba garantované výrobní kapacity. Společnost plánuje výrobce Trina Solar a konkrétní typ solárních panelů je: TSM-NEG21C.20 s výkonem 650-680 W. Jedná se o monokrystalický panel se zárukou 15 let.

Podstatné pro realizaci projektu bude připojení solární elektrárny k stávající síti. Současná rozvodna energie je po drobných úpravách schopna připojení s fotovoltaickou elektrárnou a není nutná transformace celé stávající sítě ve společnosti Schwan Cosmetics. Potřebná pro správné fungování elektrárny bude podřízená transformační stanice typ 800V/22kV a její dodací lhůta je zaručena dodavatelem během stavby. Je také možné integrovat fotovoltaický systém do existující technologie řízení budov. To bude umožněno pomocí internetového rozhraní MODBUS. Společnost bude také v projektové dokumentaci detailněji řešit kontrolu vedení kabelů a další pozemní instalace jako jsou rozvody plynu, vody a ostatních kabelů.

Další bod se věnuje designu solárních panelů a jeho ocelové konstrukce. Společnost Schwan Cosmetics si zakládá na designu a příjemném prostředí, je tedy vhodné zacílit na esteticky přitažlivý systém solárních panelů, který splňuje požadavky společnosti. Design solárních panelů by měl být navíc v souladu s umístěním společnosti Schwan Cosmetics – s chráněnou krajinnou oblastí Blanský les. Je nezbytné zajistit soulad s citlivým přírodním prostředím a se zachováním tradičních historických hodnot městského okolí.

Po celou dobu fungování elektrárny bude naprosto zásadní dbát na bezpečnost. Zajištění bezpečnosti solárních zařízení a ochrany dat před možnými kybernetickými hrozbami je důležitým technickým faktorem. Implementace bezpečnostních opatření a monitorovacích systémů je nezbytná pro ochranu citlivých dat a zajištění nepřetržitého provozu solární elektrárny.

S tímto bodem souvisí i pravidelný monitoring a řízení výkonu elektrárny. Efektivní monitorování výkonu solárních zařízení a řízení provozu zajistí optimalizaci výroby elektřiny a maximalizaci výnosů z investice.

ENVIRONMENTÁLNÍ ASPEKTY

Investice do solární elektrárny přispívá k redukci emisí skleníkových plynů a má pozitivní dopad na snižování celkových emisí a ochranu kvality ovzduší. Tímto způsobem se může společnost aktivně podílet na snižování negativního vlivu na klima a životní prostředí. Solární elektrárny mají minimální dopad na biodiverzitu ve srovnání s tradičními zdroji energie jako jsou fosilní paliva nebo jaderná energie. Jejich provoz nevyžaduje těžbu paliv nebo využívání vody a tím chrání budoucnost ekosystémů.

LEGISLATIVNÍ ASPEKTY

Pro výstavbu fotovoltaické elektrárny společnost potřebuje stavební povolení a územní řízení. Dále jsou nutná vyjádření od hasičského záchranného sboru, hygienické správy a musí získat souhlas od provozovatele distribuční soustavy. Při vyřizování těchto požadavků se společnost může rovněž obrátit na zařízení B+N Czech Republic Facility services. Výstavba vlastní elektrárny vyžaduje pravidelné revize a měsíční hlášení o množství vyrobené a spotřebované energie.

5 Závěr a doporučení

Investice do vlastní solární elektrárny vyjadřuje závazek podniku vůči společnosti a okolí chovat se odpovědně a udržitelně. Tím, že podnik aktivně přispívá ke snižování emisí skleníkových plynů a ochraně životního prostředí, posiluje svou společenskou odpovědnost a vyjadřuje svou angažovanost v oblasti udržitelného rozvoje. Solární energie představuje obnovitelný zdroj energie, který není závislý na vyčerpávání přírodních zdrojů a neprodukuje emise skleníkových plynů. Investice do solárních panelů tak umožňuje podniku dosáhnout udržitelných celopodnikových cílů a přispět k dlouhodobé udržitelnosti svých podnikatelských aktivit.

Dalším bodem je podpora ochrany životního prostředí. Provoz solární elektrárny nevytváří žádné emise ani jiné formy znečištění, které by narušovaly přirozenou biodiverzitu Blanského lesa. Projekt umožňuje podniku snížit svůj ekologický otisk a aktivně přispět k ochraně přírodních zdrojů.

Solární energie se stává stále konkurenceschopnější alternativou k tradičním zdrojům energie a umožňuje v dlouhodobém horizontu dosáhnout úspor na provozních nákladech výrobního podniku.

Zřejmý význam pro investici do solární elektrárny mají dotace a podpory z Evropské Unie. Dotace poskytne podniku finanční prostředky na pokrytí části nákladů spojených s výstavbou solární elektrárny, tím sníží finanční břemeno projektu a zároveň tím zvýší jeho dostupnost. Vlivem vládní podpory se navíc zvýší konkurenceschopnost podniku a projekt se stane rentabilnějším.

Při výstavbě solární elektrárny bych doporučila zaměřit se na design solárních panelů tak, aby respektoval okolní krajinu, zejména chráněnou krajinnou oblast Blanský les. Tento přístup je důležitý nejen z estetického hlediska, ale také z hlediska ochrany přírodního prostředí a zachování tradičního prostředí v chráněné oblasti. Design solárních panelů by měl být navržen tak, aby se harmonicky začlenil do okolní krajiny a minimalizoval svůj vizuální dopad. To znamená volba barev, doplňkových materiálů a tvarů, které budou co nejméně rušivé pro okolní prostředí.

Skvělým přínosem pro společnost je možnost prodávat přebytečnou energii. Tento postup nejenže umožňuje optimalizovat využití solární energie a snižovat náklady na energii, ale zároveň přispívá k větší udržitelnosti a efektivitě energetických systémů.

Prodej nepoužité energie do distribuční sítě umožňuje společnosti zapojit se do energetického trhu a vytvářet dodatečné příjmy z nadbytečné produkce elektřiny. Tímto způsobem se podniky stávají aktivními účastníky v oblasti obnovitelných zdrojů energie a přispívají k ekonomické efektivitě energetické infrastruktury.

Dalším východiskem mé bakalářské práce je aktivní vyhledávání dotací v oblasti zachování a ochrany životního prostředí. Tento krok umožní podniku získat finanční prostředky na podporu projektů zaměřených na udržitelnost a ochranu životního prostředí, včetně výstavby solární elektrárny. Existuje řada veřejných a soukromých zdrojů finanční podpory, které poskytují dotace a granty na projekty týkající se obnovitelných zdrojů a ochrany životního prostředí. Aktivní vyhledávání a využívání těchto finančních prostředků může podniku pomoci pokrýt část nákladů spojených s realizací potencionálních projektů a zvýšit ekonomickou atraktivitu projektu.

V této souvislosti navrhuji implementaci nového projektu vlastní čističky vody. Tento projekt by zajistil minimalizaci znečištění a dopadů na životní prostředí způsobené znečištěním vody v průběhu výrobního procesu. Jedná se o projekt, který rovněž podporuje ochranu životního prostředí a je v souladu s programy grantů Evropské Unie. Zavedením vlastní čističky vody by byla společnost Schwan Cosmetics zase o krok blíže k tomu stát se environmentálně neutrální organizací. Tento projekt by zahrnoval podrobnou analýzu současného stavu, při které budou identifikovány hlavní zdroje znečištění vody. Týkalo by se to zejména typů chemických látek a odpadních vod, které jsou produkovány v rámci výrobního procesu kosmetických produktů. Na základě výsledků analýzy se vypracuje návrh čističky vody, která bude schopna efektivně odstraňovat znečištění z odpadních vod. Implementace moderních technologií a zařízení umožní účinnou filtraci a čištění vody tak, aby byla splněna veškerá environmentální kritéria a normy. Součástí projektu bude také zavedení systému pravidelného monitorování kvality vody a efektivity čističky. Tímto způsobem bude možné sledovat účinnost čističky vody a identifikovat případné potřebné úpravy nebo vylepšení. Projekt by podobně jako realizace solárních panelů vyžadoval odborné školení zaměstnanců ohledně správného nakládání s chemickými látkami a odpadními vodami. Klíčová bude i komunikace s veřejností a transparentnost projektu, jež pomůže budovat důvěru a podporu veřejnosti a vytvářet pozitivní pověst firmy jako environmentálně odpovědného subjektu.

Dalším tématem je zdokonalení systému nakládání s odpady. Doporučuji provést revizi současného systému nakládání s odpady ve firmě a identifikace oblastí, kde lze provést zlepšení. Lze provést analýzu typů odpadů, které firma generuje a ohodnotit jejich dopad na životní prostředí. Tímto způsobem bude možné efektivněji recyklovat a znovu používat materiály. Toto řešení vede ke snížení množství odpadů, které jsou odesílány na skládky nebo spalovny.

Dalším cílem mé práce bylo zjistit efektivnost a výhodnost projektu fotovoltaické elektrárny. Po vyhodnocení mé výzkumné práce se přikláním k volbě možnosti 1 – investice do solární elektrárny. Projekt je v souladu s dlouhodobými cíli organizace a se zájmy zainteresovaných stran společnosti. Solární elektrárna nabízí čistou energii, která je stále více populární a vyžadovaná v moderní společnosti. Zároveň tím společnost sníží svůj dopad na životní prostředí. Při výpočtu finanční stability projektu se však ukázala nutnost dotace. Dotace velmi pozvedne ekonomickou atraktivitu projektu a usnadní realizaci projektu.

Výsledkem této bakalářské práce je rovněž doporučení společnosti více implementovat strategii získávání dotací. Vzhledem k velkému důrazu společnosti na společenskou a environmentální odpovědnost je vhodné využít některých z programů Evropské Unie na podporu ochrany životního prostředí a zachování ekosystémů.

Závěre lze říci, že cíl mé bakalářské práce byl naplněn.

6 Summary and keywords

This bachelor's thesis focuses on improving the subsidy acquisition process at Schwan Cosmetics. The thesis primarily addresses a current topic within Schwan Cosmetics, namely the project of establishing a proprietary photovoltaic power plant. The first part of the thesis includes primary and secondary research, with the theoretical framework covering the definition and significance of subsidies, types of subsidies, and conditions for their acquisition. The methodology is focused on examining the surrounding environment and evaluating the financial stability of the solar panel project. The aim of the thesis is to compare the feasibility of a proprietary photovoltaic power plant with the alternative of a long-term commitment with an electricity supplier. I proceeded systematically to better assess the viability of investing in solar panels. The results and discussion section identify opportunities for improvement through innovation and the company's long-term sustainable goals. The conclusion of the bachelor's thesis provides recommendations for Schwan Cosmetics regarding subsidy acquisition and strategic management of organizational responsibility.

Key words: subsidies, corporate social responsibility, recommendations, innovation, assessment of efficiency

7 Seznam použitých zdrojů

Ahmed, T., Rahman, M. M., Aktar, M., Das Gupta, A., & Abedin, M. Z. (2023). The impact of economic development on environmental sustainability: evidence from the Asian region. *Environment, Development and Sustainability*, 25(4), 3523-3553. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10668-022-02178-w>

Asadi, S., Pourhashemi, S. O., Nilashi, M., Abdullah, R., Samad, S., Yadegaridehkordi, E., & Razali, N. S. (2020). Investigating influence of green innovation on sustainability performance: A case on Malaysian hotel industry. *Journal of cleaner production*, 258, 120860.

Aydin, C., Esen, Ö., & Aydin, R. (2019). Is the ecological footprint related to the Kuznets curve a real process or rationalizing the ecological consequences of the affluence? Evidence from PSTR approach. *Ecological indicators*, 98, 543-555.

Castellani, V., & Sala, S. (2012). Ecological footprint and life cycle assessment in the sustainability assessment of tourism activities. *Ecological indicators*, 16, 135-147.

Ceylan, İ., Gürel, A. E., Ergün, A., & Tabak, A. (2016). Performance analysis of a concentrated photovoltaic and thermal system. *Solar Energy*, 129, 217-223.

Clot S., Grolleau G., Ibanez L. (2022) Projection bias in environmental beliefs and behavioural intentions - An application to solar panels and eco-friendly transport, *Energy Policy*

Dotaceeu.cz. 10 kroků k získání dotace. dotaceeu.cz [online] [cit.2022-10-06]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

Dotaceeu.cz. Leták: Evropské fondy v České republice v období 2021-2027. dotaceeu.cz [online] [cit.2022-10-16]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-vcr/novinky/letak-evropske-fondy-v-ceske-republice-v-obdobi-20>

Duran, A. S., Atasu, A., & Van Wassenhove, L. N. (2022). Cleaning after solar panels: applying a circular outlook to clean energy research. *International Journal of Production Research*, *60*(1), 211-230.

Geissdoerfer, M., Pieroni, M. P., Pigosso, D. C., & Soufani, K. (2020). Circular business models: A review. *Journal of cleaner production*, *277*, 123741. Grada. ISBN 978-80-247-2097-5.

Jílek, M., (2008). Fiskální decentralizace, teorie a empirie. Praha: ASPI – Wolters Kluwer. ISBN: 978-80-7357-355-3

Křivková, Černovská, V. (2023). Externí financování u malých a středních podniků. (diplomová práce) Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Pardubice

Leonidou, L. C., Fotiadis, T. A., Christodoulides, P., Spyropoulou, S., & Katsikeas, C. S. (2015). Environmentally friendly export business strategy: Its determinants and effects on competitive advantage and performance. *International Business Review*, *24*(5), 798-811.

Li, J., Chen, L., Chen, Y., & He, J. (2022). Digital economy, technological innovation, and green economic efficiency—Empirical evidence from 277 cities in China. *Managerial and Decision Economics*, *43*(3), 616–629. <https://doi.org/10.1002/mde.3406>

Lüdeke-Freund, F., Carroux, S., Joyce, A., Massa, L., & Breuer, H. (2018). The sustainable business model pattern taxonomy—45 patterns to support sustainability-oriented business model innovation. *Sustainable Production and Consumption*, *15*, 145-162.

Malach, A., (2004). Jak podnikat po vstupu do EU. Brno: Grada. ISBN: 978-80-247-0906-2.

Mukhtar, M., Obiora, S., Yimen, N., Quixin, Z., Bamisile, O., Jidele, P., & Irivboje, Y. I. (2021). Effect of inadequate electrification on Nigeria's economic development and environmental sustainability. *Sustainability*, *13*(4), 2229.

Mulačová, V., Mulač, P., Bednářová, P., Kučera, L., Simotová, V., Slabá, M., (2013). *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-4780-4

Nerubatskyi, V. P., Plakhtii, O. A., Hordiienko, D. A., & Khoruzhevskyi, H. A. (2023, October). Study of the energy parameters of the system "solar panels–solar inverter–electric network". In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 1254, No. 1, p. 012092). IOP Publishing.

Pearce, A. R., & Vanegas, J. A. (2002). A parametric review of the built environment sustainability literature. *International Journal of Environmental Technology and Management*, *2*(1-3), 54-93.

Pei, W., & Pei, W. (2022). Empirical study on the impact of government environmental subsidies on environmental performance of heavily polluting enterprises based on the regulating effect of internal control. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *20*(1), 98.

Provazníková, R. (2007). *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. Praha
Schwan cosmetics CR to hire over 200 employees for new plant shortly. (2005, Feb 08). Access Czech Republic Business Bulletin Retrieved from <https://www.proquest.com/wire-feeds/schwan-cosmetics-cr-hire-over-200-employees-new/docview/448019512/se-2>

Schwan Cosmetics Global, CSR report FY (2022/23), https://www.schwancosmetics.com/fileadmin/CSR/GLOBAL_CSR_REPORT_FY22_23.pdf

Schwan will invest in cosmetics production in cesky krumlov. (2002, Jul 30). Access Czech Republic Business Bulletin Retrieved from <https://www.proquest.com/wire-feeds/schwan-will-invest-cosmetics-production-cesky/docview/448071368/se-2>

Strnadová, Z., (2019). Co by měl vědět příjemce dotace, Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-3076-9

Török, L. (2010–2019). Effects of Energy Economic Variables on the Economic Growth of the European Union. *Energies* 2023, 16, 6094. <https://doi.org/10.3390/en16166094>

Zagonari, F. (2024). Sustainable business models and conflict indices for sustainable decision-making: An application to decommissioning versus reusing offshore gas platforms. *Business Strategy and the Environment*, 33(2), 180-196.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů zákona č. 24/2015 Sb. zakonyprolidi.cz [online]. AION CS, 2010-2022. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

8 Seznam tabulek

Obrázek 1: Schéma rozložení dotací	6
Tabulka 1: Solární panely	25
Tabulka 2: Smlouva s dodavatelem	27
Graf 1: Stav čerpání fondů EU v ČR v období 2021 – 2027	9